

VICEPRESIDENCIA PRIMEIRA E CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN
XEFATURA TERRITORIAL DA CORUÑA

Rúa Vicente Ferrer, 2
15008 A Coruña

Asunto: Alegacións ao ACORDO do 16 de decembro de 2022, da Xefatura Territorial da Coruña, polo que se somete a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a autorización administrativa de construción e proxecto de interese autonómico (PIA) do parque eólico Marco nos concellos de Rois e Brión (A Coruña), (expediente IN408A 2021/041), solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción e o proxecto de interese autonómico (PIA) da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco nos concellos de Rois, Brión, Ames e Santiago de Compostela (A Coruña), (expediente IN408A 2022/005), o estudo de impacto ambiental (EIA) conxunto do parque eólico Marco (expediente IN408A 2021/041) e da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco (expediente IN408A 2022/005), DOG Núm. 13, de 19 de xaneiro de 2023

Don/Doña _____ con DNI. Número _____, con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Á vista do ACORDO do 16 de decembro de 2022, da Xefatura Territorial da Coruña, polo que se somete a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a autorización administrativa de construción e proxecto de interese autonómico (PIA) do parque eólico Marco nos concellos de Rois e Brión (A Coruña), (expediente IN408A 2021/041), solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción e o proxecto de interese autonómico (PIA) da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco nos concellos de Rois, Brión, Ames e Santiago de Compostela (A Coruña), (expediente IN408A 2022/005), o estudo de impacto ambiental (EIA) conxunto do parque eólico Marco (expediente IN408A 2021/041) e da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco (expediente IN408A 2022/005), DOG Núm. 13, de 19 de xaneiro de 2023, por medio do presente escrito presenta as seguintes **ALEGACIONES:**

PRIMEIRA. - A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO MARCO: ZONIFICACIÓN DE MÁXIMA SENSIBILIDADE AMBIENTAL E NA QUE NON SE RECOMENDA A INSTALACIÓN DE INFRAESTRUTURAS EÓLICAS

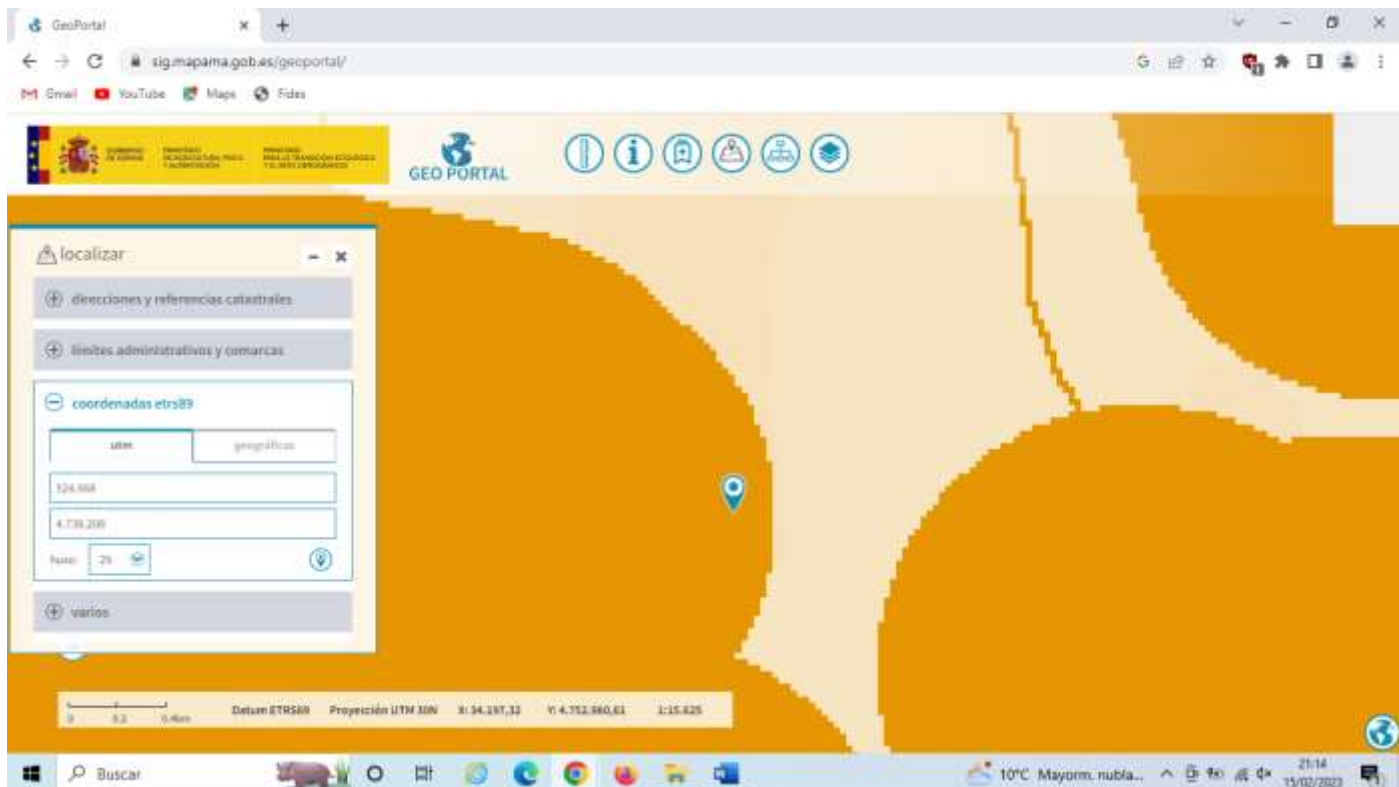
As infraestruturas do proxecto eólico Marco coinciden con zonas de Máxima sensibilidade ambiental segundo a Clasificación de sensibilidade ambiental proporcionada pola Zonificación ambiental para enerxías renovables elaborada polo Ministerio para la Transición Ecolóxica y el Reto Demográfico (Resolución de 30 de diciembre de 2020, de la Dirección General de Calidad y Evaluación Ambiental, por la que se formula la declaración ambiental estratégica del Plan Nacional Integrado de Energía y Clima 2021-2030, «BOE» 9, de 11 de enero de 2021).

Segundo a información proporcionada por esta ferramenta, a maior parte das infraestruturas do proxecto eólico Marco sitúanse en áreas non recomendadas para a instalación da enerxía eólica, pola súa máxima sensibilidade ambiental.

O proxecto prevé o seu desenvolvemento nunha entorna moi humanizada, cos núcleos e as vivendas das familias moi próximas e prevese un impacto visual e paisaxístico severo e persistente durante toda a vida útil da estación eólica.

Clasificación sensibilidad ambiental

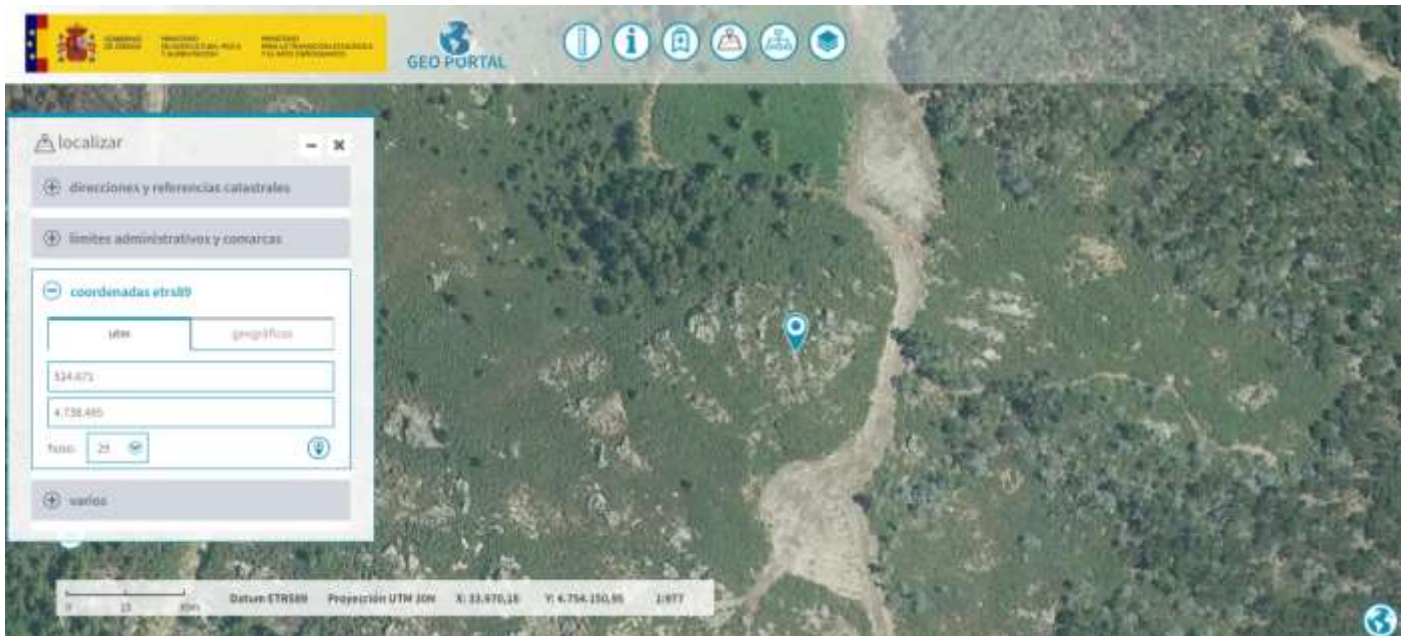
- Máxima (no recomendado)
- Muy alta
- Alta
- Moderada
- Baja

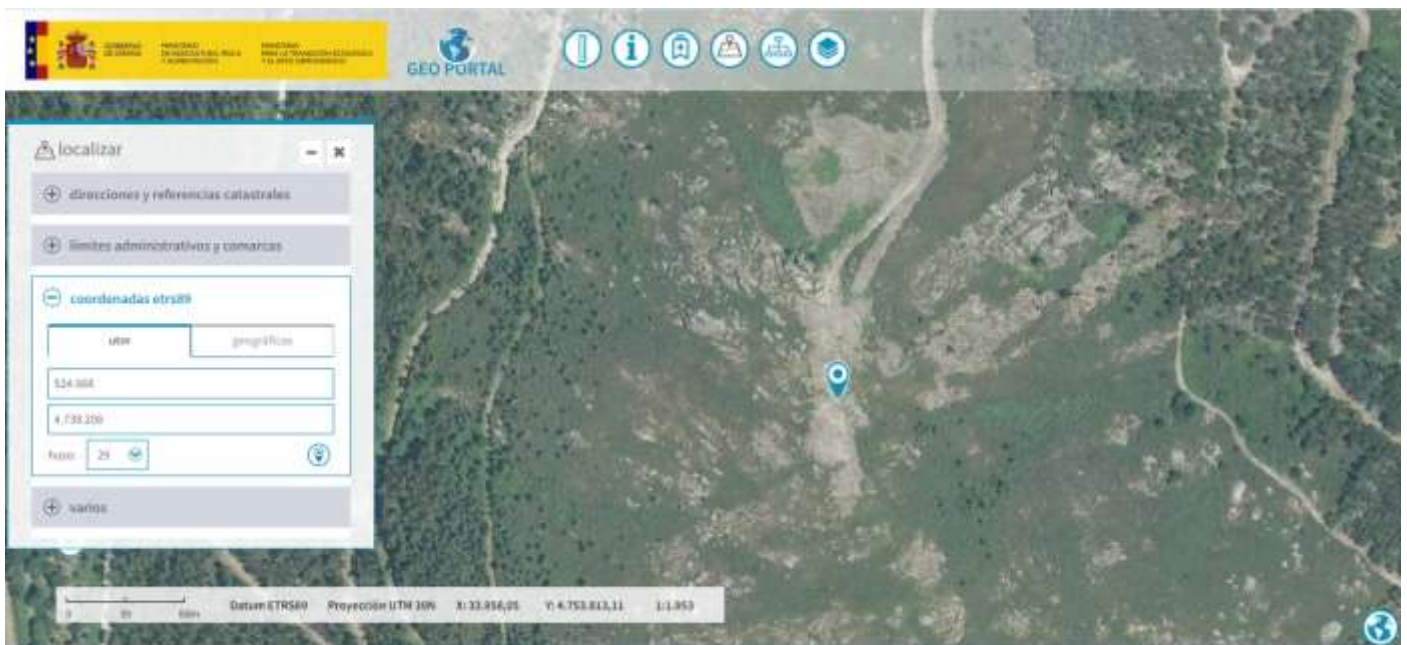
Localización do aeroxerador MR01 sobre a zona de máxima sensibilidade ambiental e non recomendada para a instalación da enerxía eólica

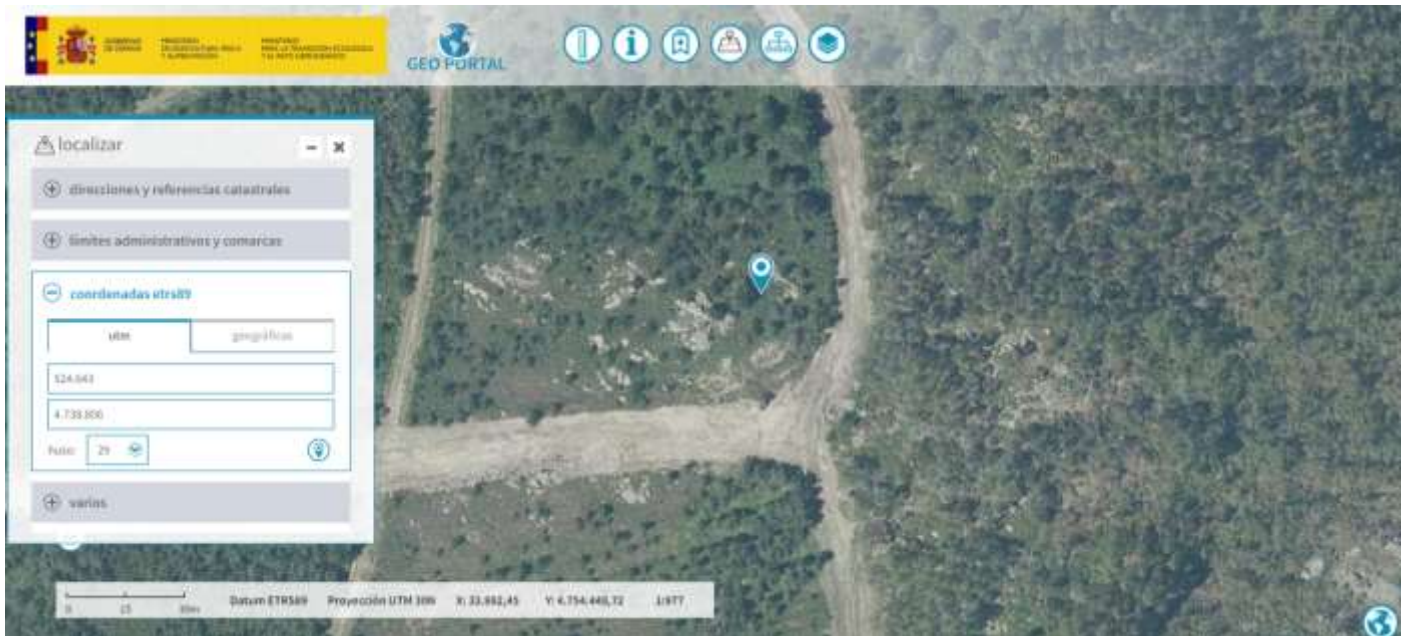
Localización do aeroxerador MR02 sobre a zona de máxima sensibilidade ambiental e non recomendada para a instalación da enerxía eólica

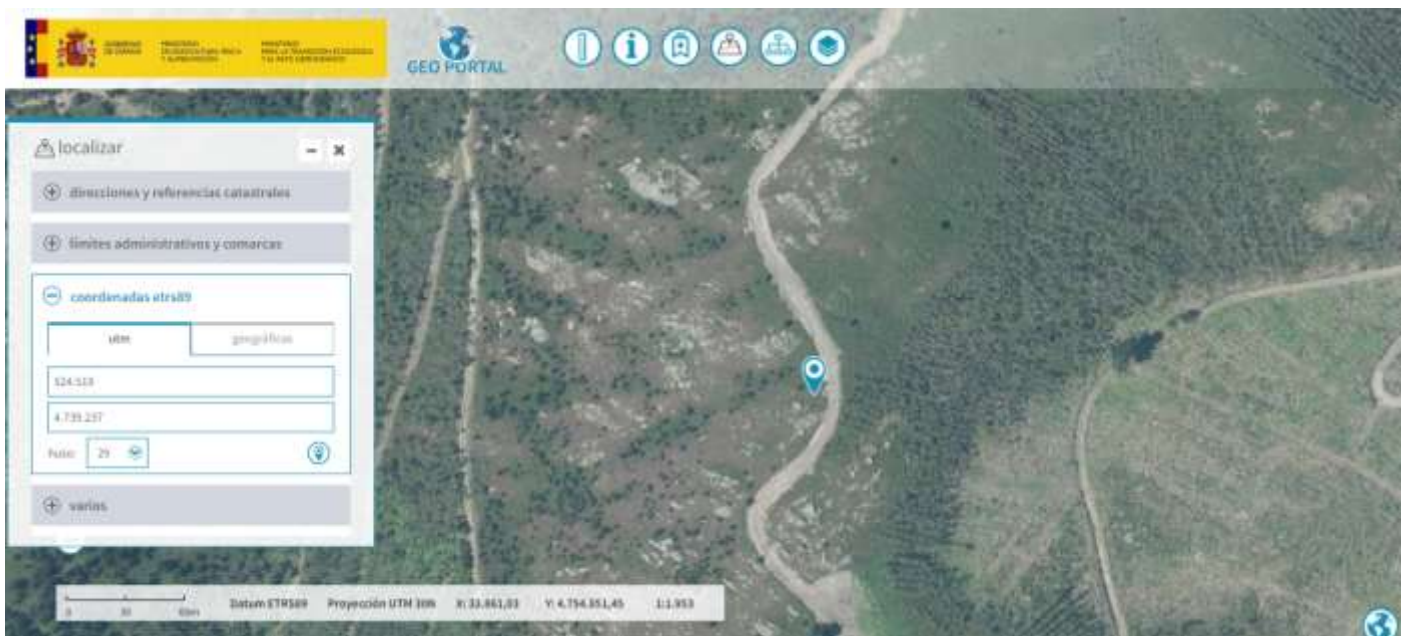
Localización do aeroderivador MR02 sobre afloramentos rochosos e hábitats de interés prioritario e de interés comunitario. Lémbrese a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

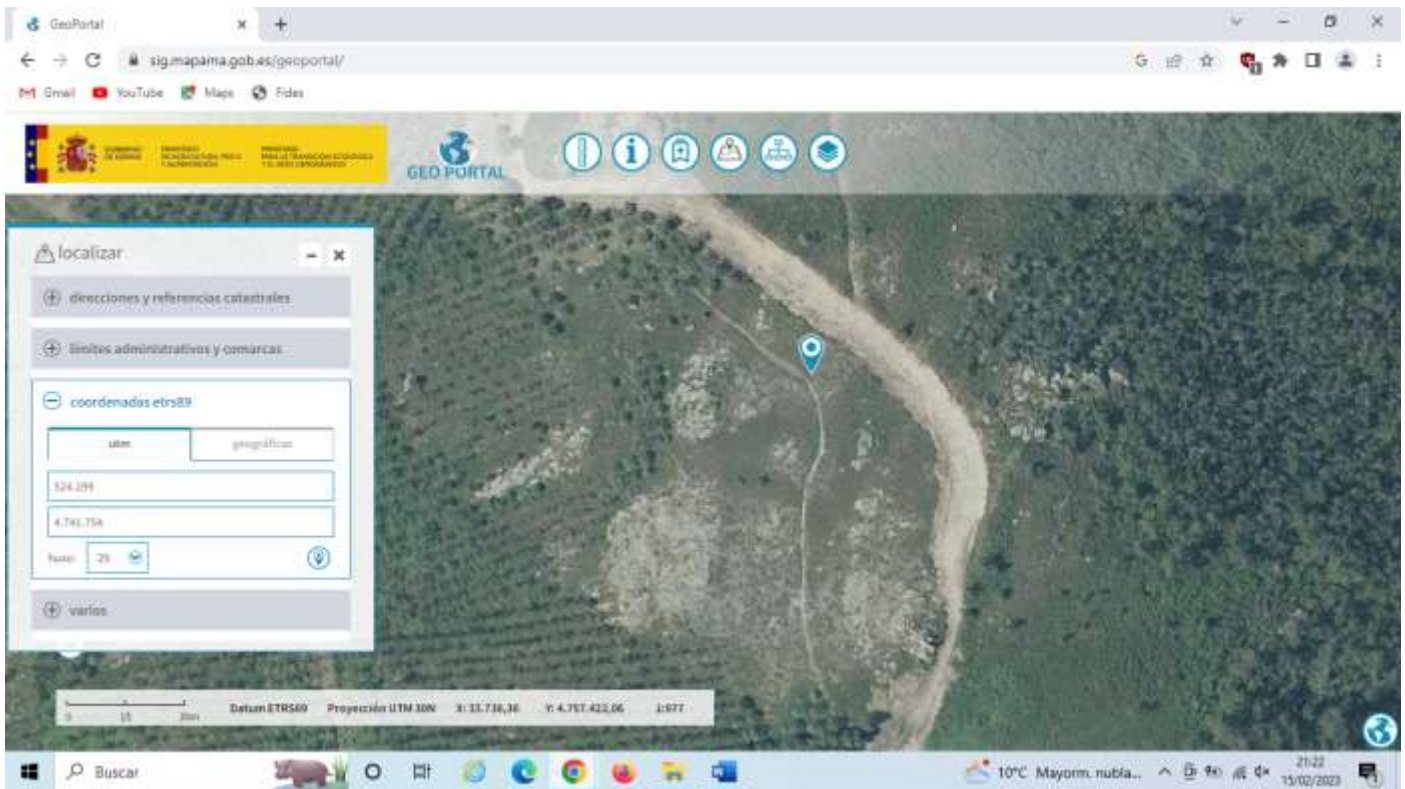
Localización do aeroderivador MR01 sobre afloramentos rochosos

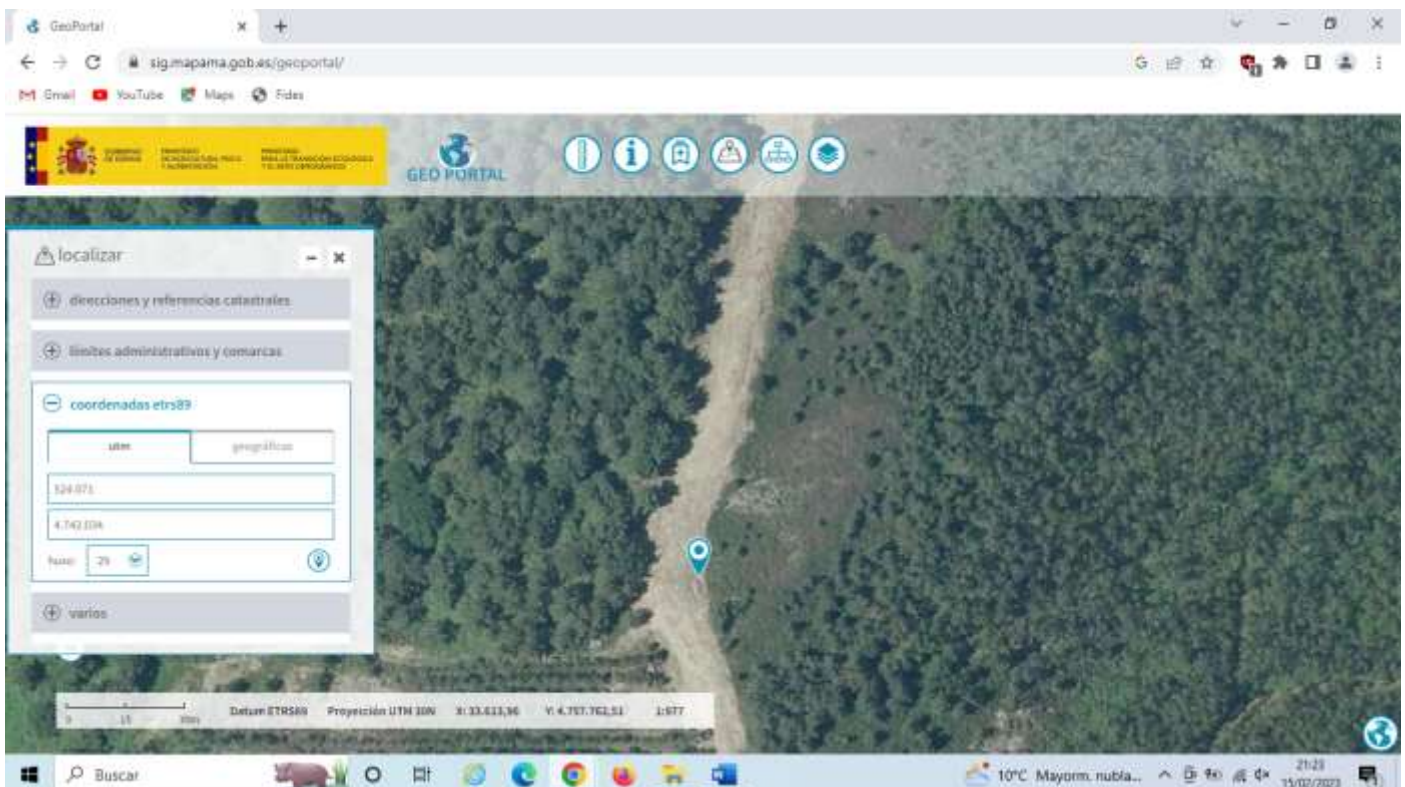
Localización do aerogenerador MR03 sobre afloramentos rochosos e hábitats de interés prioritario e de interés comunitario. Lémbrese a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

Localización do aerogenerador MR04 sobre afloramentos rochosos e hábitats de interés prioritario e de interés comunitario. Lémbrese a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

Localización do aerogenerador MR05 sobre afloramentos rochosos e hábitats de interés prioritario e de interés comunitario. Lémbrese a obriga normativa de manter os hábitats de interés comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

Localización do aerogenerador MR06 sobre unha pista forestal e á beira de hábitats de interés comunitario

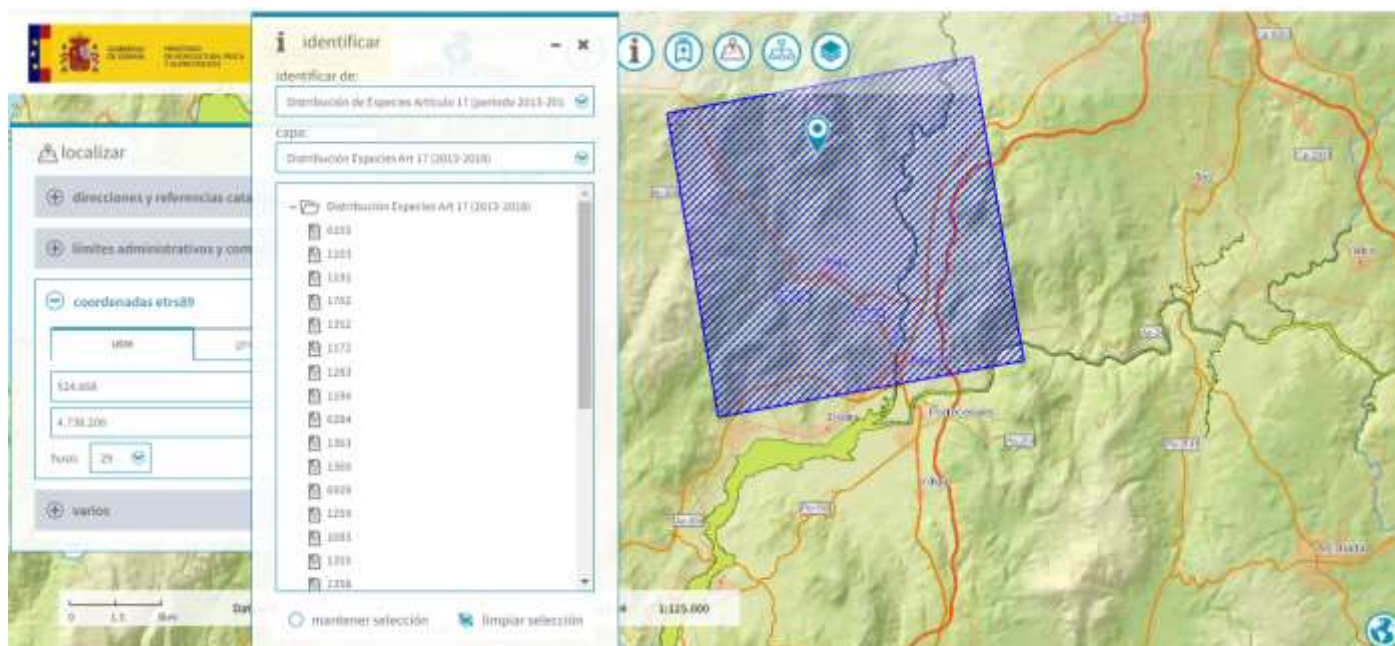
III.- AUSENCIA DE XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO PROXECTO EÓLICO MARCO

Galicia supera en 2020 os obxectivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Mientras que Galicia ten unha potencia eólica instalada de 3866 MW, outras comunidades como Madrid ten 0 MW, Euskadi, 153 MW e Cataluña 1271 MW.

En canto aos parques eólicos en tramitación, mentres que Galicia ten arestora 300, Madrid non ten ningún, Euskadi ten 12 e Cataluña, 8.

III.- AFECCIÓN SEVERA A ESPECIES CATALOGADAS E EN PERIGO DE EXTINCIÓN

Localización do Aeroxerador 1

Código de la especie 6155
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
 Nombre de la especie Achondrostoma arcasii

Código de la especie 1103
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
 Nombre de la especie Alosa fallax

Código de la especie 1191
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
 Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
 Nombre de la especie Alytes obstetricans

Código de la especie 1762

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Arnica montana

Código de la especie 1352

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Canis lupus

Código de la especie 1172

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Chioglossa lusitanica

Código de la especie 1283

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Coronella austriaca

Código de la especie 1194

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Discoglossus galganoi

Código de la especie 6284

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Epidalea calamita

Código de la especie 1363
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Felis silvestris*

Código de la especie 1360
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Genetta genetta*

Código de la especie 6929
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Hyla molleri*

Código de la especie 1259
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Lacerta schreiberi*

Código de la especie 1083
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Lucanus cervus*

Código de la especie 1355
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Lutra lutra*

Código de la especie 1358
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Mustela putorius*

Código de la especie 1324
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Myotis myotis*

Código de la especie 6945
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Pelophylax perezii*

Código de la especie 1095
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Petromyzon marinus*

Código de la especie 5296

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Pseudochondrostoma duriense

Código de la especie 1216

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Rana iberica

Código de la especie 1305

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Rhinolophus euryale

Código de la especie 1304

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Rhinolophus ferrumequinum

Código de la especie 1303
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Rhinolophus hipposideros*

Código de la especie 1849
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Ruscus aculeatus*

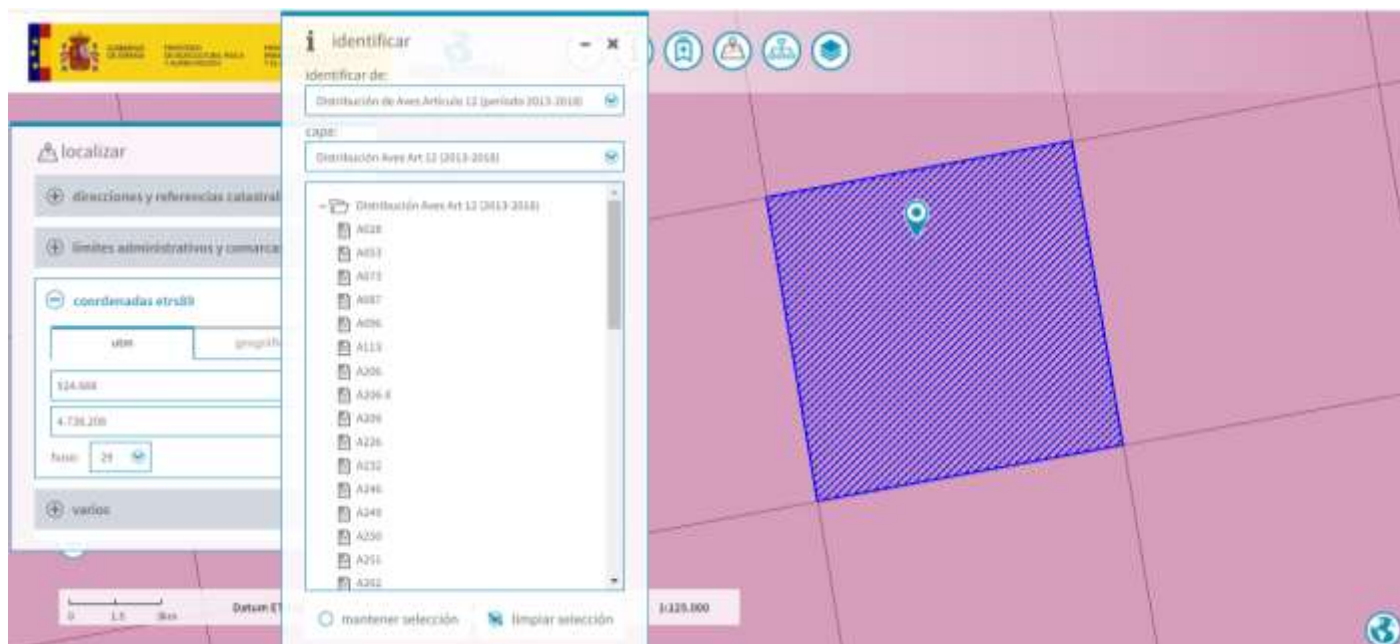
Código de la especie 1711
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Scrophularia herminii*

Código de la especie 1174
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie *Triturus marmoratus*

Código de la especie 1297
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237

Nombre de la especie Vipera seoanei

Código de la especie A028
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Ardea cinerea

Código de la especie A053
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Anas platyrhynchos

Código de la especie A073
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Milvus migrans

Código de la especie A087
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Buteo buteo

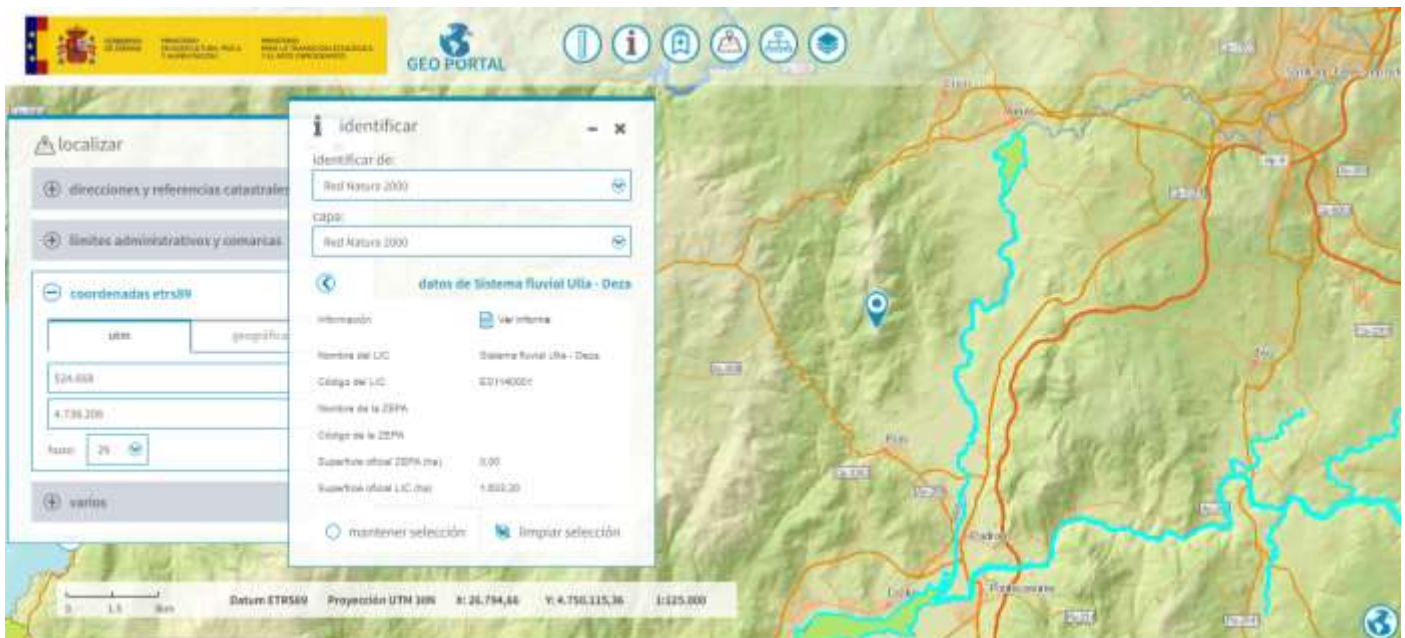
Código de la especie A096
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Falco tinnunculus

Código de la especie A113
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Coturnix coturnix

Código de la especie A209
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE280N237
Nombre de la especie Streptopelia decaocto

Otras....

IV.- IMPACTO VISUAL E PAISAJÍSTICO SEVERO SOBRE A REDE NATURA. FRAGMENTACIÓN DA PAISAXE E AFECCIÓN Á NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000 “SISTEMA FLUVIAL ULLA -DEZA” E “ESTEIRO DO TAMBRE”

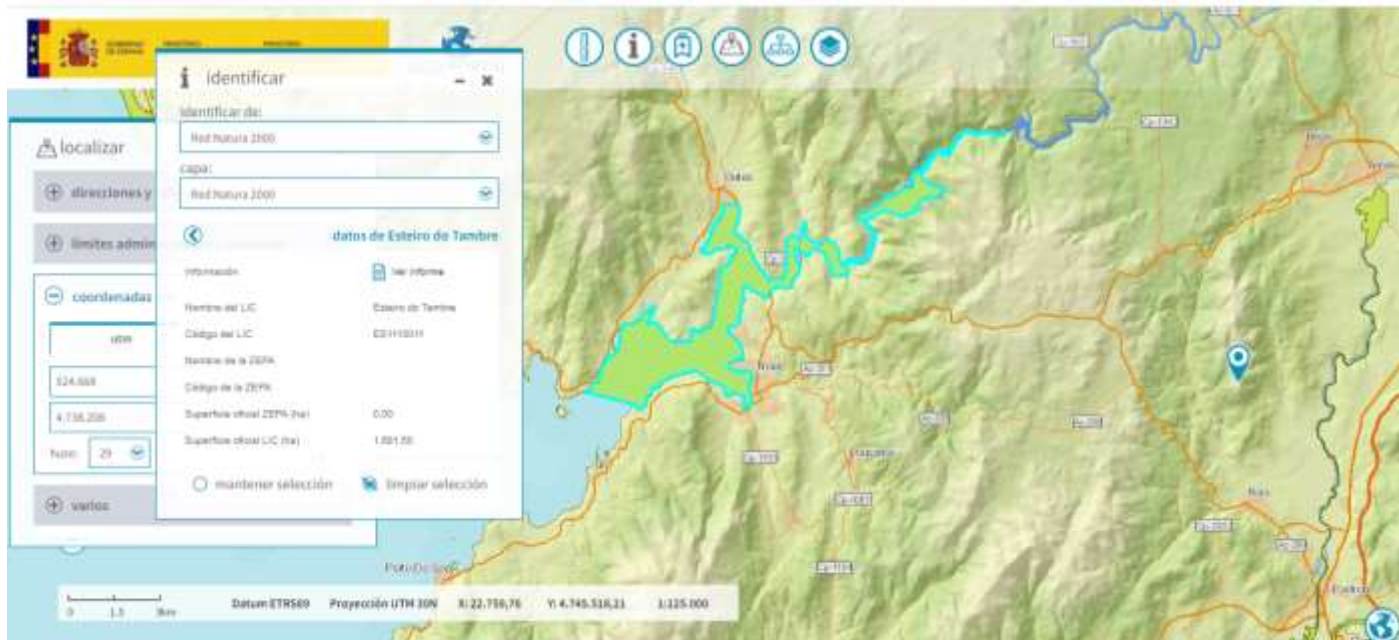

Nombre del LIC Sistema fluvial Ulla - Deza
Código del LIC ES1140001
Nombre de la ZEPA

Código de la ZEPA

Superficie oficial ZEPA (ha) 0,00

Superficie oficial LIC (ha) 1.633,20

Nombre del LIC Esteiro do Tambre

Código del LIC ES1110011

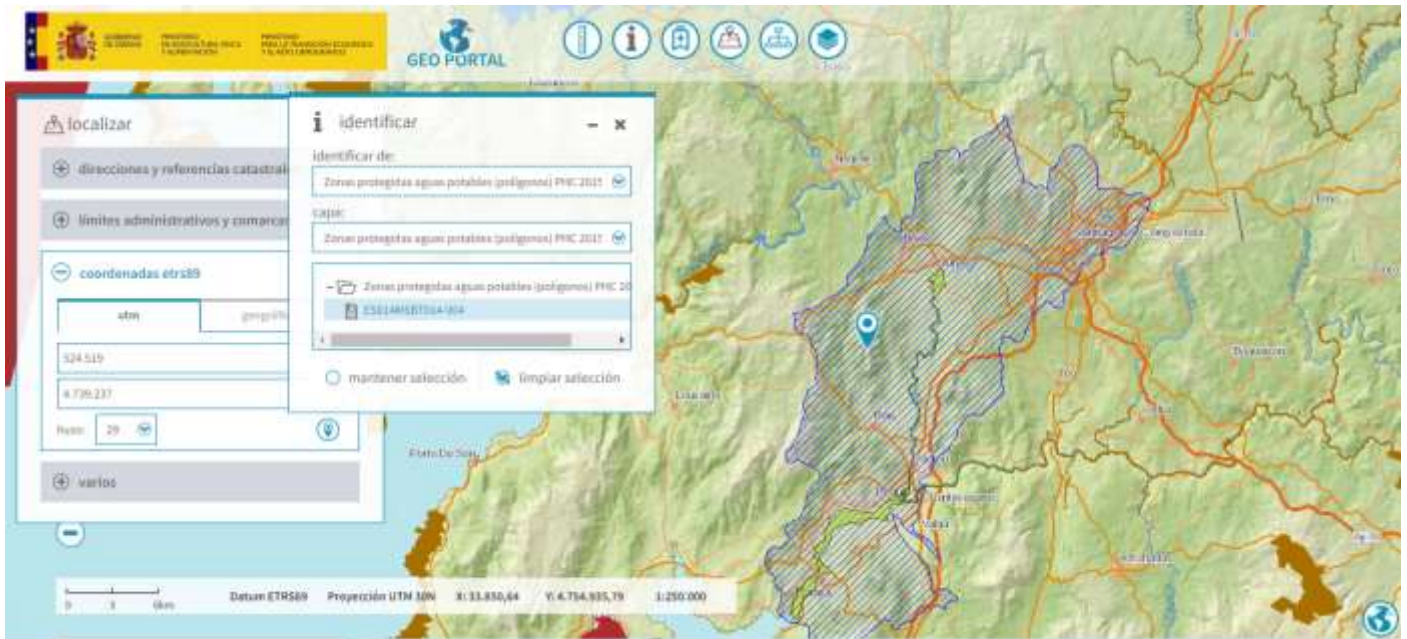
Nombre de la ZEPA

Código de la ZEPA

Superficie oficial ZEPA (ha) 0,00

Superficie oficial LIC (ha) 1.581,50

V.- A LOCALIZACIÓN INIDÓNEA DO PROXECTO EÓLICO MARCO: SOBRE ZONAS PROTEXIDAS DE AUGAS POTABLES E SOBRE MASAS DE AUGAS SOTERRADAS “SANTIAGO -SAR” E “RÍO ROIS”, QUE SE SOLAPAN COA REDE NATURA 2000. AFECCIÓN Á NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre Santiago - Sar

Fecha de designación 14/09/2012

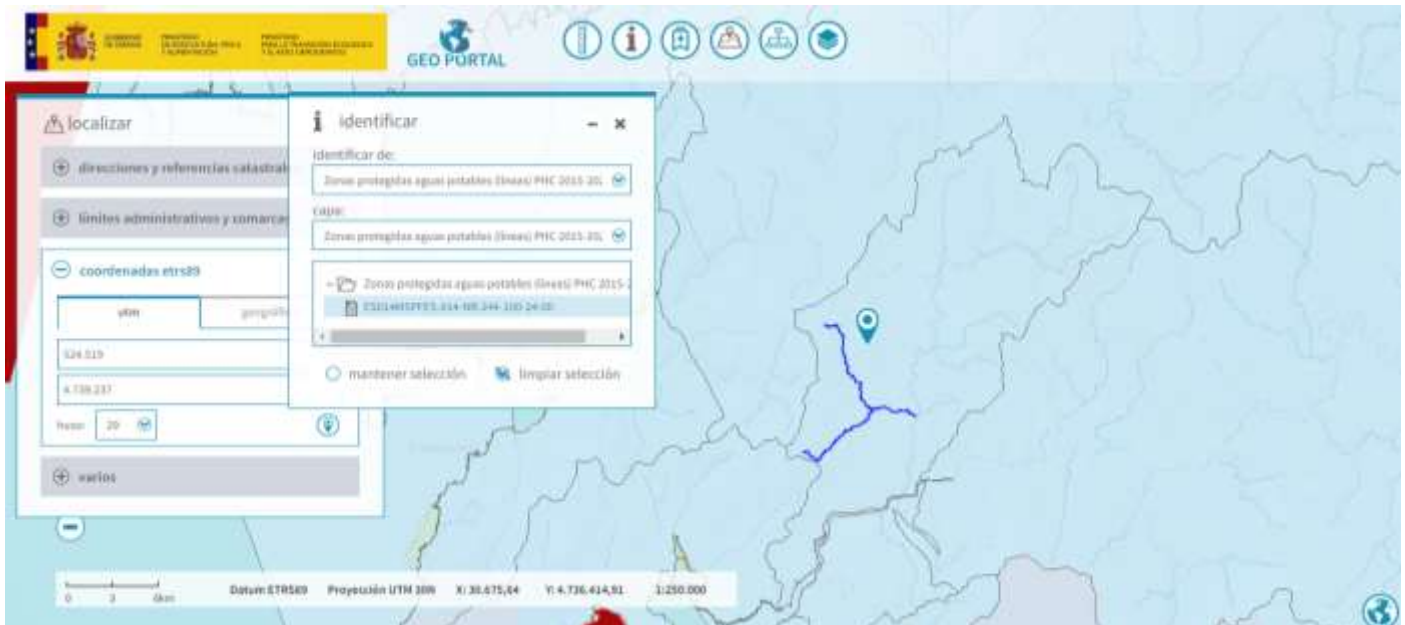
Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal Directive 2000/60/EC of the European Parliament

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal european

Superficie (km2) 359,994

Cód. Temático ES014MSPFES-014-NR-244-100-24-00

Esquema temático euProtectedAreaCode

Nombre **Río Rois**

Fecha de designación 14/09/2012

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal TRLA Art. 99 bis 2a

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal national

Longitud (km) 18,2166

Afección severa aos recursos hídricos:

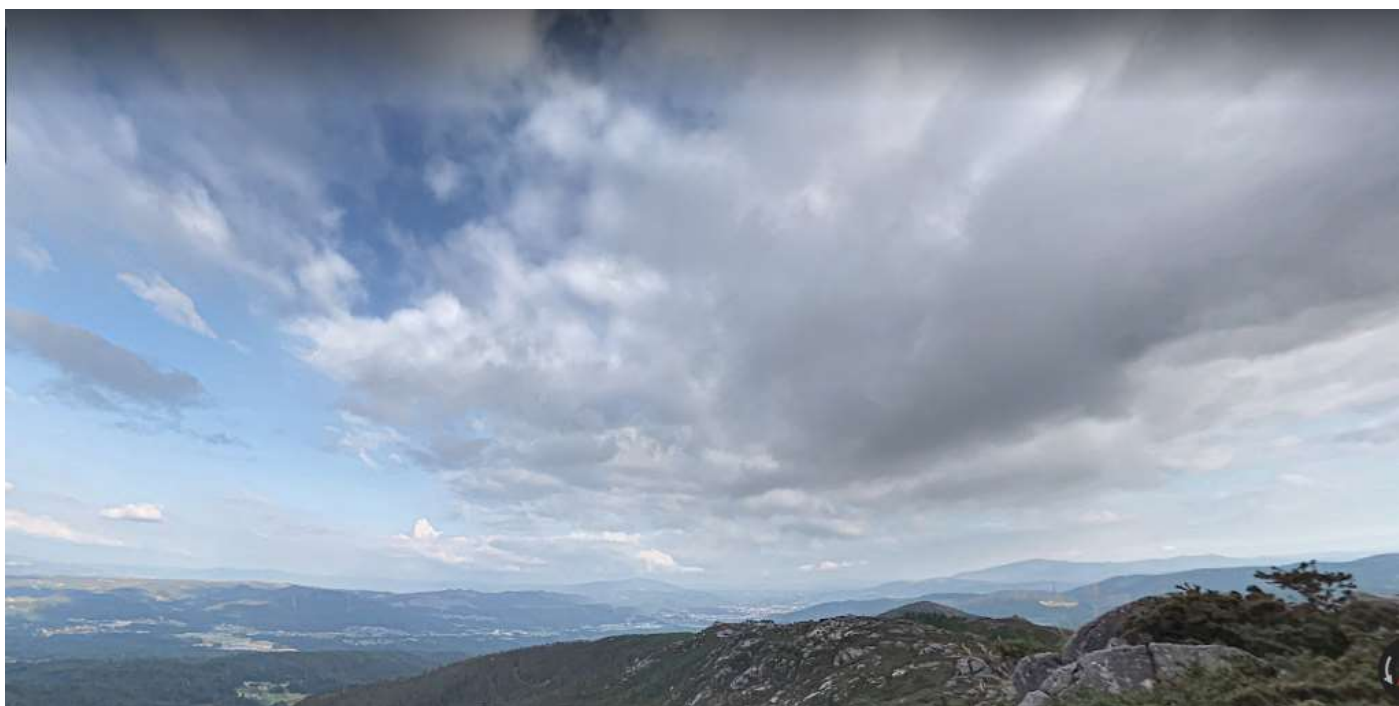
1. Rego do Ponlo
2. Rego da Bouza
3. Rego de Sta. Cecia
4. Rego do Sanguiñal
5. Rego de Quintáns
6. Rego do Espinicelo
7. Varios regos innominados

Cómpre ter en conta que o Val fluvial do Río Rois é unha Zona Protexida de Auga potable o que implica a protección dos seus afluentes e de todos os elementos que conforman o val fluvial, de forma que non se vexa alterada a capa freática por mor das obras das infraestruturas da estación eólica.

Afección severa ao Alto de Santa Cecilia

Afección paisaxística severa ao Alto de Santa Cecilia, ao Coto do Castelo, ao Castro de Bemil, á Emisora de Sta. Cecilia, á Capela da Nosa Señora de Soutullo, á parroquia de San Martiño, á Ermida dá Concepción, á Capela de Ferreiros, ao Alto do Pardo -Coto da Cabana...

A afección esténdese aos núcleos de Rois, Brión e Santiago de Compostela. A afección paisaxística prevese severa e persistente durante toda a vida útil da estación eólica.

▪ **PERDA DA FUNCIONALIDADE PAISAXÍSTICA DA REDE DE MIRADOIROS E XERACIÓN DE FEÍSMO PAISAXÍSTICO**

1.-Mirador de Brión

Pedrouzos

2.- Mirador de Montouto

Teo

3.- Alto de Elisa

Padrón

4.- Mirador de Fontiñas

Santiago de Compostela

5.- Monte Culou

Lousame

6.- Alto das Cabanelas

Teo

7.- Monte Pedroso

Monte Pedroso

8.- Monte da Grela

Teo

9.- Mirador Santa Mariña do Barro

A Baña

10.- Miradoiro de Belvís

Santiago de Compostela

11.- Mirador de Pedride

Aldea Grande de Lousame

12.- Monte Fontecova

Lugar Fontecoba, 5

13.- Monte Meda

Padrón

14.- Monte de Deus

Santiago de Compostela

15.- Mirador do Valiño

Santiago de Compostela

16.- Castro de Pontevea

Pontevea

17.- Mirador Canón do Ulla

AC-242

18.- Mirador do Coto

Santiago de Compostela

19.- Mirador da Cidade da Cultura

20.- Mirador da Catedral de Santiago de Compostela

Miradoiro do Monte Pedroso afectado polo proxecto

▪ **PRESIÓN EÓLICA EXCESIVA OU GRAO DE SATURACIÓN EÓLICA ELEVADO**

Cómpre ter en conta que consta autorizado o proxecto eólico Olerón con afección á mesma área xeográfica. Segundo a Declaración de impacto ambiental desta estación eólica a mesma prevé a instalación de 8 aerogeneradores e todas as demais infraestruturas asociadas, agás a liña eléctrica de evacuación, con un impacto visual e paisaxístico tamén severo e grave afección á hábitats de interese comunitario e a especies catalogadas como vulnerables como o Circus Pygargus.

Cómpre lembrar a presenza de afloramentos rochosos e brexeiras secas europeas diseminadas por toda a área de afección do proxecto.

É unha irresponsabilidade autorizar un proxecto industrial eólico con afección severa a este tipo de hábitats.

▪ **PROXECTOS INDUSTRIAIS APROBADOS NOS MUNICIPIOS AFECTADOS**

Nome do Proxecto	Promotor	Concello
Parque eólico Olerón	Norvento, S.L.	Brión; Rois
Liña de alta tensión a 220 kV dende a subestación de Lousame ata a subestación de Mazaricos, Subestación 220 kV Lousame, Liña de alta tensión a 220 kV de entrada/saída dende a subestación de Lousame ata liña a 220 kV entre Tambre e	Red Eléctrica de España (REE)	Lousame; Rois; Brión; Padrón; Teo; Estrada, A; Valga; Cuntis; Caldas de Reis; Mazaricos; Outes; Negreira

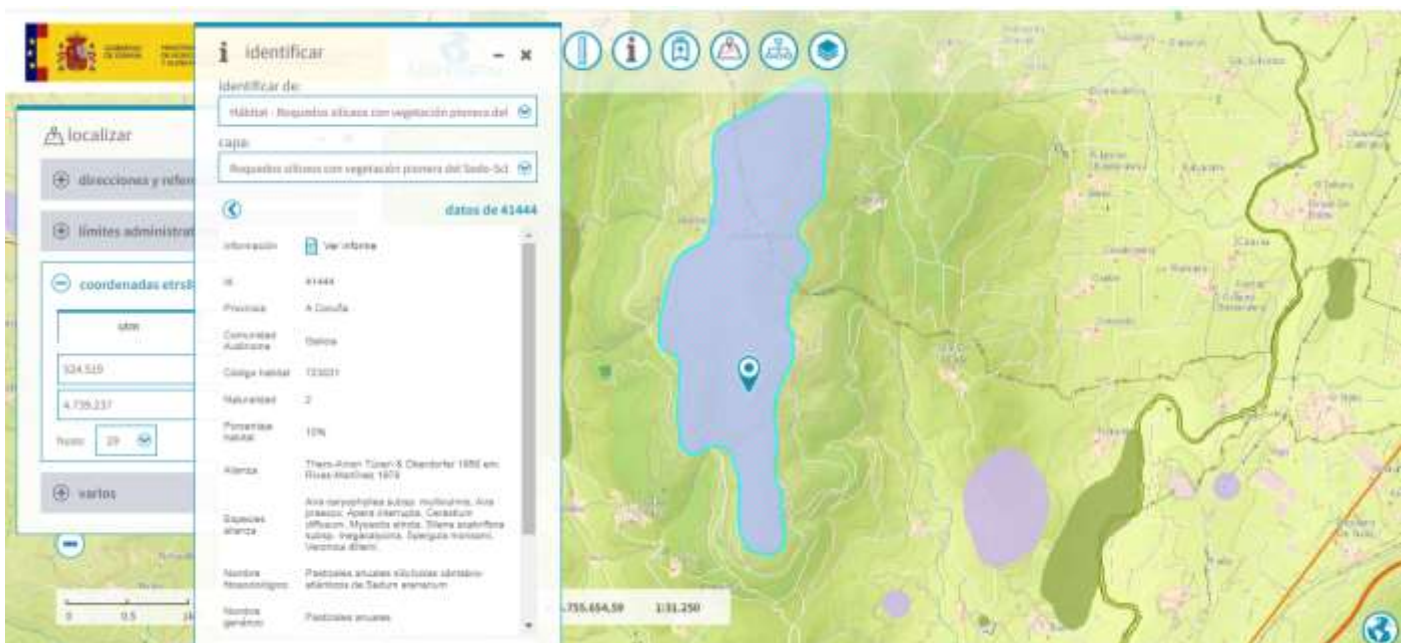
Santiago e Liña de alta tensión a 220 kV dende a subestación de Lousame ata a subestación de Tibo		
Liña de alta tensión subterránea de circuito simple a 66 kV dende a subestación eléctrica de Padrón ata a subestación eléctrica da Picaraña	Exlabesa Extrusión Padrón, S.L.	Padrón; Rois
Liña de alta tensión a 66 kV de evacuación do parque eólico Olerón	Norvento, S.L.U.	Lousame; Noia; Rois
Liña de alta tensión a 66 kV dende a subestación Vilamartiño-Santa Comba ata a subestación Colectora Nova	Eólica Galenova, S.L.	Ames; Baña, A; Santiago de Compostela

Cómpre ter en conta o forte impacto visual e paisaxístico que provocará a Liña de alta tensión de evacuación do parque eólico Olerón sobre a área de especial interese paisaxístico AEIP – 08-02 Baixo Tambre, así como o efecto sinérxico pola existencia doutras liñas e ao espazo natural protexido ZEC “Esteiro do Tambre” (ES1110011) que ten a consideración de zona especial de conservación séndolle de aplicación o Decreto 37/2014, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

Aos impactos producidos polo parque eólico Olerón e as súas infraestruturas asociadas hai que engadir arestora os do proxecto eólico Marco e infraestruturas asociadas.

O elevado número de infraestruturas industriais eólicas provocan unha gran fragmentación da paisaxe e dos hábitats coa conseguinte perda de biodiversidade.

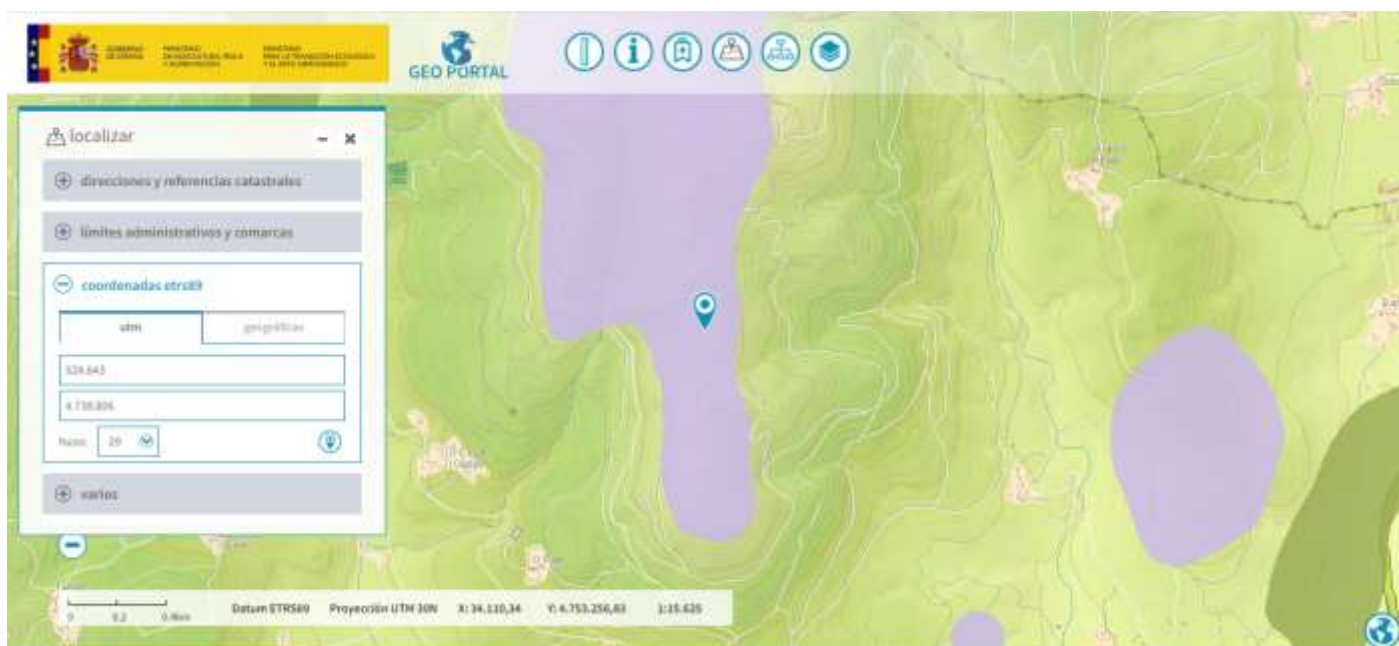
VII.- AFECCIÓN SEVERA A HÁBITATS DE INTERÉS COMUNITARIO QUE DEBEN MANTERSE NUN ESTADO DE CONSERVACIÓN FAVORABLE, O QUE RESULTA INCOMPATIBLE COA SÚA AFECCIÓN IRREVERSIBLE OU ELIMINACIÓN

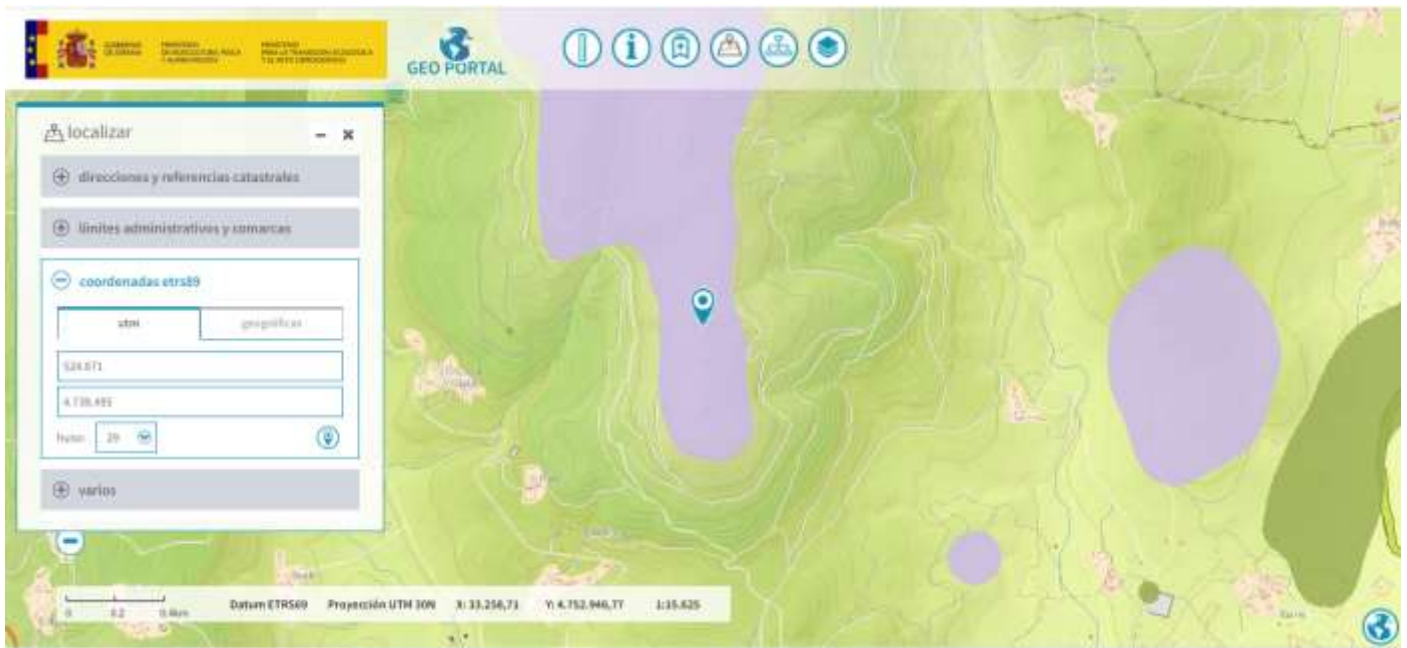
Localización do aeroxerador MR04 sobre hábitats de interés comunitario

Id. 41444
 Provincia A Coruña

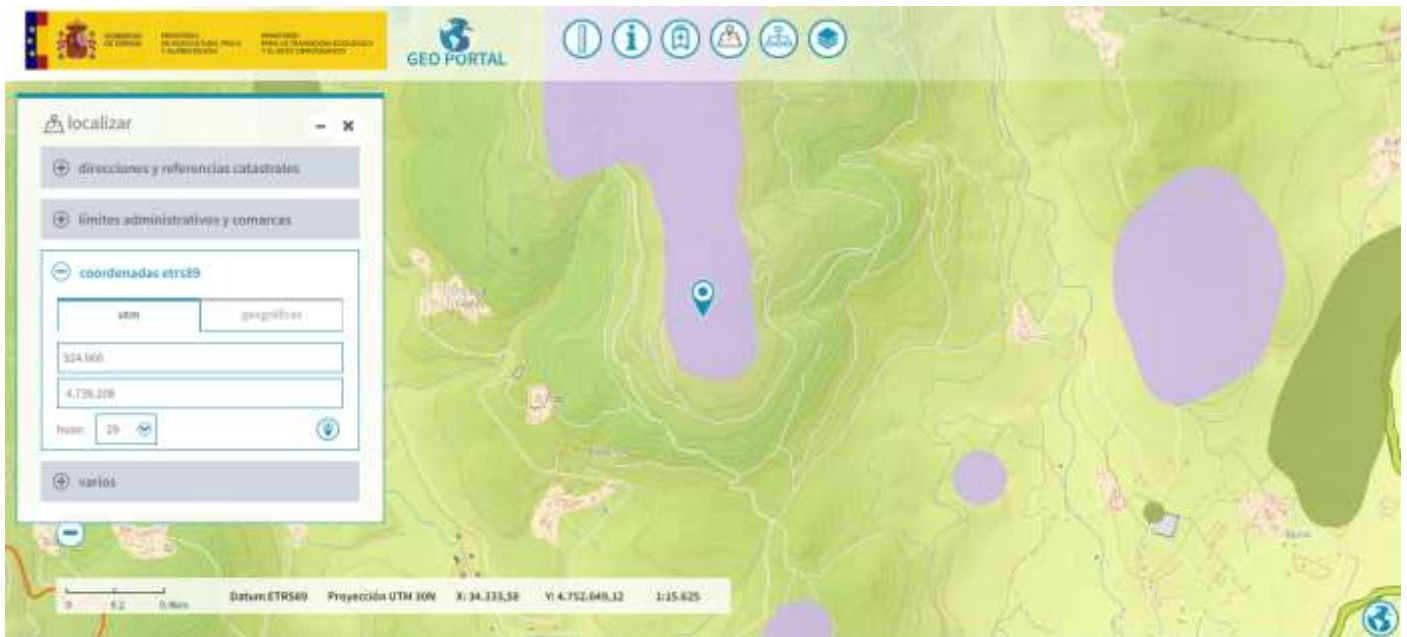
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	723031
Naturalidad	2
Porcentaje habitat	10%
Alianza	Thero-Airion Tüxen & Oberdorfer 1958 em. Rivas-Martínez 1978
Especies alianza	Aira caryophyllea subsp. multiculmis, Aira praecox, Apera interrupta, Cerastium diffusum, Myosotis stricta, Silene scabriflora subsp. megacalycina, Spargula morisonii, Veronica dillenii.
Nombre fitosociológico	Pastizales anuales silicícolas cántabro-atlánticos de Sedum arenarium
Nombre genérico	Pastizales anuales
Código habitat	UE 8230
Prioritario	Np
Definición	Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-Scleranthion o del Sedo albi-Veronicion dillenii

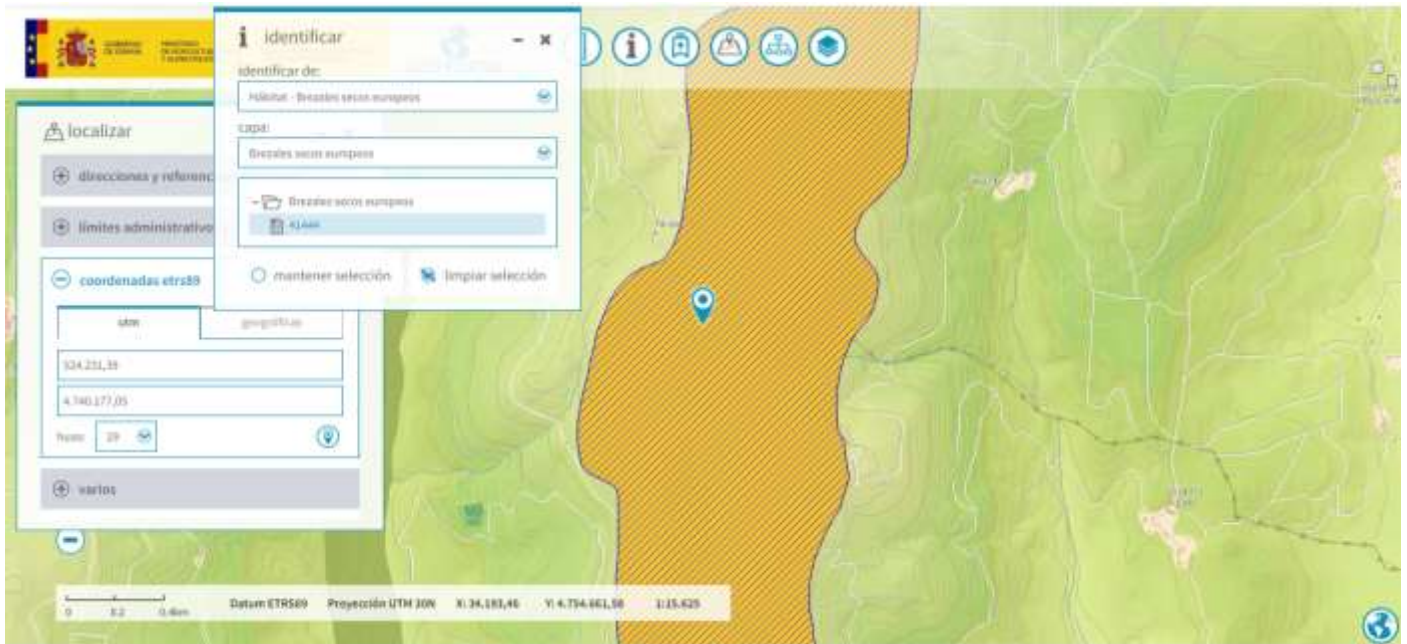
Localización do aeroxerador MR04 sobre hábitats de interés comunitario

Localización do aeroxerador MR02 sobre hábitats de interés comunitario

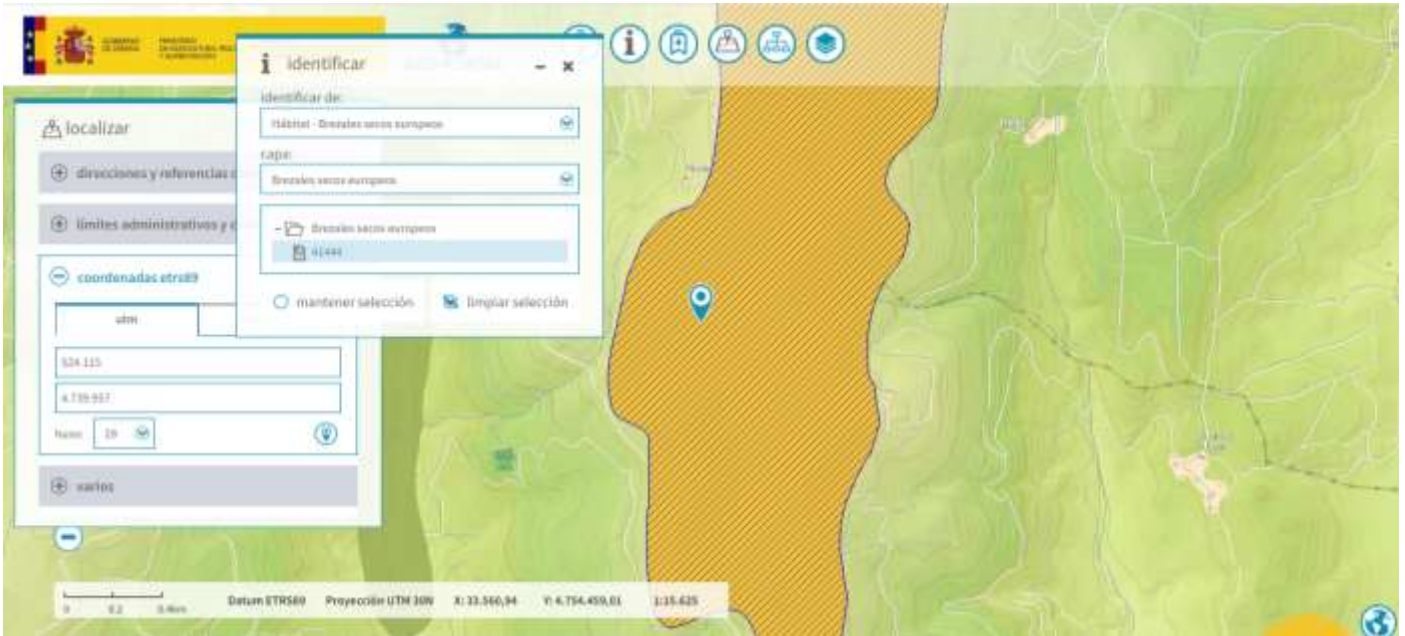
Localización do aeroxerador MR01 sobre hábitats de interés comunitario

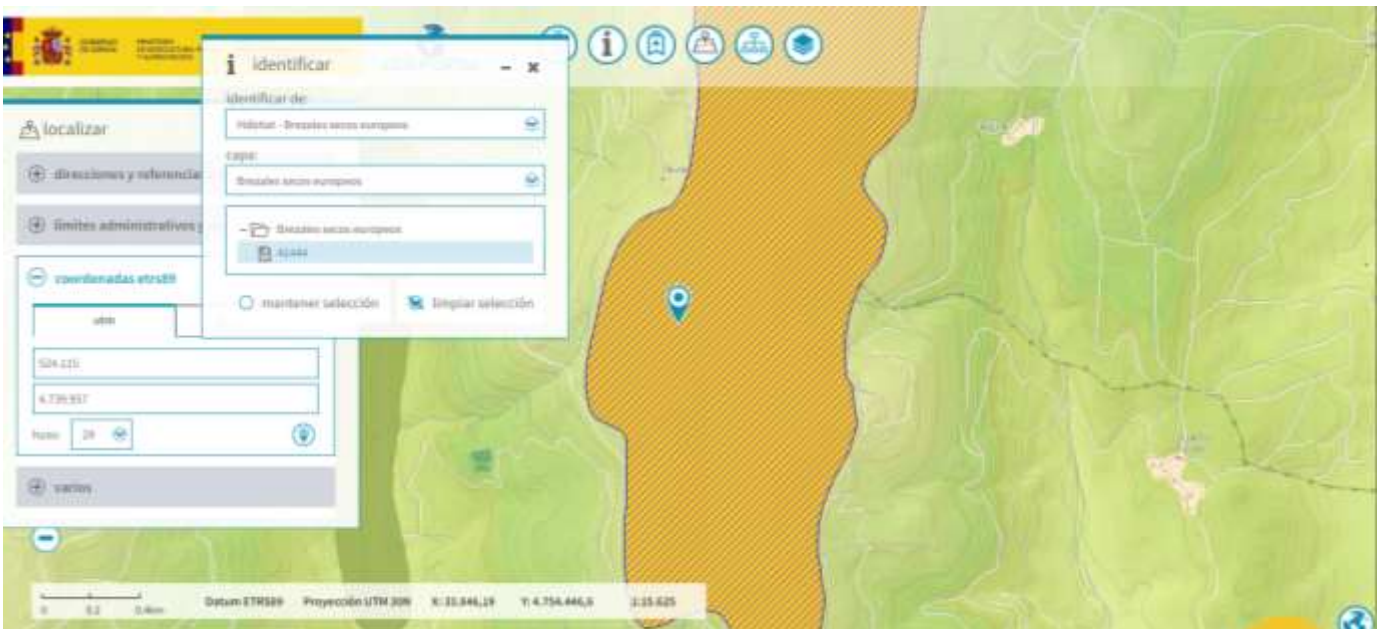
Vértice 2 de la SET PE Olerón con afección severa a hábitats de interés comunitario

Id.	41444
Provincia	A Coruña
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	303049
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	70%
Alianza	Daboecion cantabricae (Dupont ex Rivas-Martínez 1979) Rivas-Martínez, Fernández-González & Loidi 1999
Especies alianza	Alchemilla angustiserrata, Carex asturica, Centaureum scilloides, Cirsium filipendulum, Daboecia cantabrica, Erica ciliaris, Erica mackaiana, Festuca ovina subsp. hirtula, Festuca paniculata subsp. longiglumis, Laserpitium prutenicum subsp. doufourianum,
Nombre fitosociológico	Brezal-tojal meso-xerófilo termo-mesotemplado galaico-portugues y galaico-asturiano septentrional

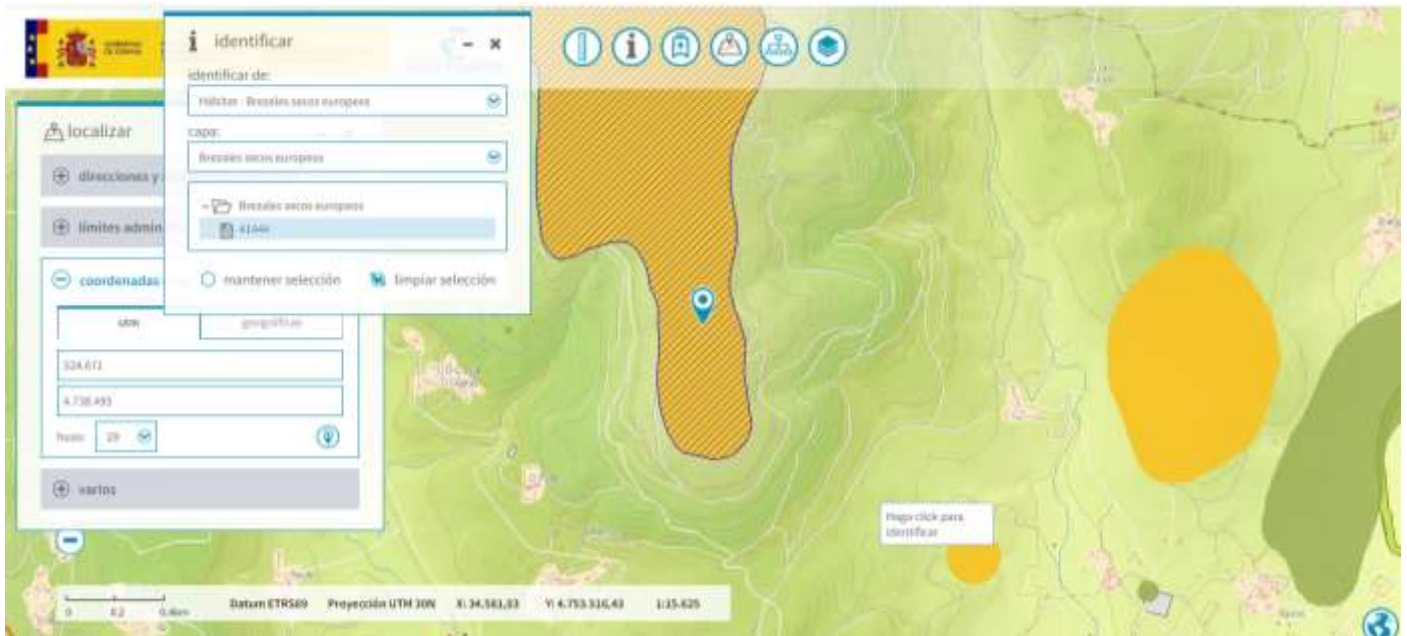
Nombre genérico Brezal-tojales
Código habitad UE 4030
Prioritario Np
Definición Brezales secos europeos

TM_MR01

TM_MR02

Localización aerocerador MR02

Id.	41444
Provincia	A Coruña
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	303049
Naturalidad	1
Porcentaje habitat	70%
Alianza	Daboecion cantabricae (Dupont ex Rivas-Martínez 1979) Rivas-Martínez, Fernández-González & Loidi 1999
Especies alianza	Alchemilla angustiserrata, Carex asturica, Centaurium scilloides, Cirsium filipendulum, Daboecia cantabrica, Erica ciliaris, Erica mackaiana, Festuca ovina subsp. hirtula, Festuca paniculata subsp. longiglumis, Laserpitium prutenicum subsp. doufourianum,
Nombre fitosociológico	Brezal-tojal meso-xerófilo termo-mesotemplado galaico-portugues y galaico-asturiano septentrional

Nombre genérico	Brezal-tojales
Código habitat	UE 4030
Prioritario	Np
Definición	Brezales secos europeos

A afección ás especies e aos hábitats prevese crítica e irreversible. Ao anterior hai que engadir a afección provocada pola liña de alta tensión de 66 kV, co inicio no pórtico situado na subestación eléctrica transformadora do proxecto eólico Marco (TM de Rois) e fin na subestación colectora Nova 220/132-66 kV (TM de Santiago de Compostela) e lonxitude aproximada 14.252 metros.

▪ **PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE**

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

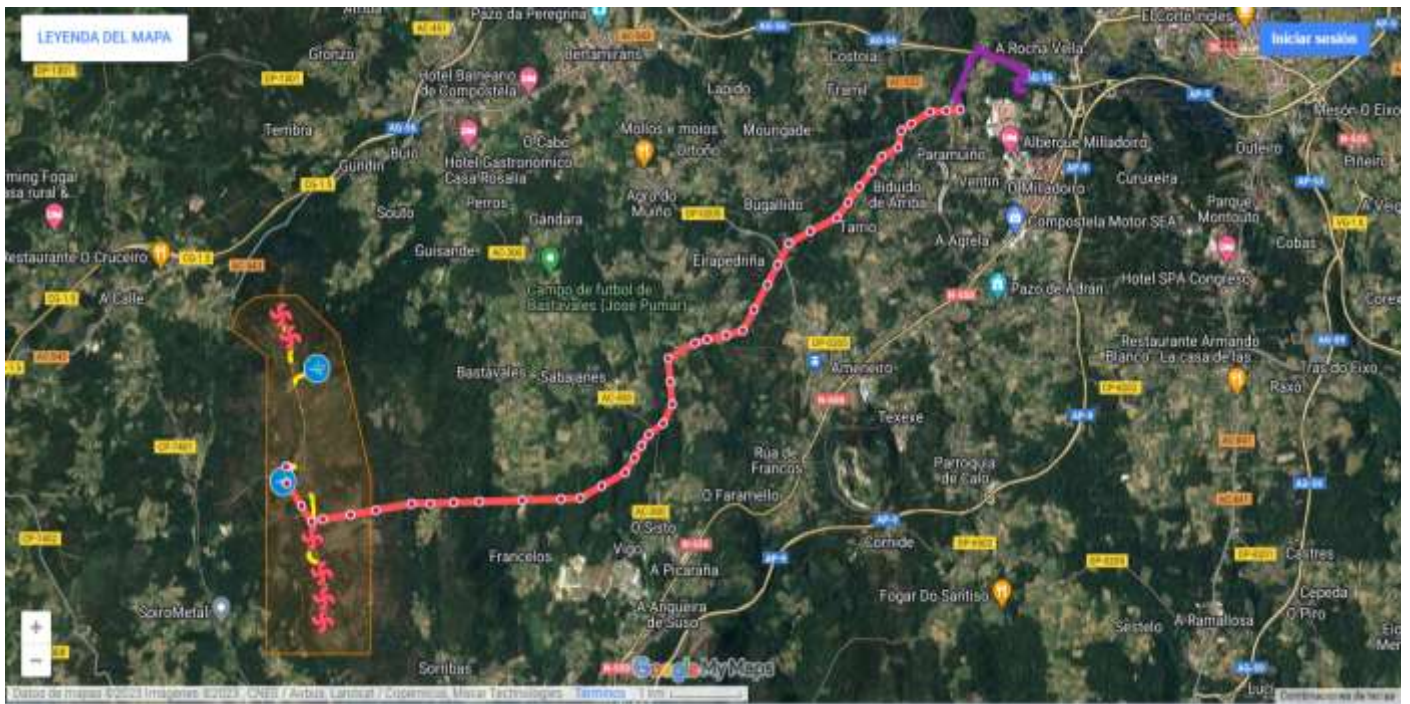
VIII.- INDEFENSIÓN E FALLA DE ACCESO Á INFORMACIÓN AMBIENTAL SOBRE DA INFRAESTRUTURA DE EVACUACIÓN DA ENERXÍA ELÉCTRICA XERADA POLO PROXECTO EÓLICO MARCO. VULNERACIÓN DO CONVENIO DE AARHUS E DIVISIÓN ARTIFICIOSA AOS EFECTOS DA AVALIACIÓN DO IMPACTO AMBIENTAL DO PROXECTO INDUSTRIAL EÓLICO MARCO

Indica expresamente no anuncio publicado no DOG:

Nin a SET do PE Marco (expediente IN408A 2021/041, actualmente en tramitación e promovido por Norvento, S.L.) nin a subestación colectora Nova (expediente IN408A 2020/166, en tramitación e promovido por Villar Mir Energía, S.L.U.) forman parte do presente proxecto.

IX.- IMPACTO AMBIENTAL E PAISAXÍSTICO SEVERO DA LIÑA ELÉCTRICA DE EVACUACIÓN

<https://mapaseolicos.wordpress.com/2023/01/29/p-e-marco/>

1. Cruzamento con outra LAT
2. Afección severa á vexetación de ribeira dos distintos cauces
3. Afección severa á masas autóctonas de carballeiras maduras (bosque galego ou ancient Wood)
4. Afección paisaxística severa
5. Descontextualización do patrimonio cultural
6. Afección visual e paisaxística severa ao Castro Lupario, ao Coto do Castelo, ao parque Stanto Arandel, ao petroglifo do Monte Pumariño, á igrexa de Santa Mariña de Ribasar...
7. Afección severa ao val fluvial do Río Sar, ao Rego das Goñas, ao Rego Sare...etc.

X.- AFECCIÓN SEVERA PARA AS AVES E INSECTOS COMO CONSECUENCIA DA CONTAMINACIÓN LUMÍNICA XERADA POLAS INFRAESTRUTUAS EÓLICAS. AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA CONECTIVIDADE ECOLÓXICA DOS ECOSISTEMAS

A iluminación instalárase en todos os casos na parte superior da góndola do aeroxerador. Os aeroxeradores cuxa altura sexa igual ou inferior aos 150 metros non requirirán de luces adicionais intermedias na súa torre.

Aqueles que superen os 150 m de altura deben ter instaladas na torre loces de baixa intensidade Tipo E a distintos niveis. No presente caso os aeroxeradores deberan iluminarse.

Cómpre lembrar o contexto da área xeográfica na que se prevé a súa instalación: á beira da Rede Natura 2000 e con afección significativa e directa sobre ela e con presenza doutros parques eólicos xa instalados e en funcionamento.

O número de luces necesario por nivel dependerá do diámetro exterior do mastro das turbinas eólicas. Os números recomendados para obter a cobertura adecuada e asegurar a visibilidade desde todos os azimuts, son os seguintes:

Diámetro	Elementos luminosos por nivel
6 m o menos	3
6 m a 30 m	4
30 m a 60 m	6
Más de 60 m	8

Espaciado diametral de luces de obstáculos Doc. 9157 OACI, Parte 4, Cap. 14

A iluminación dos aeroxeradores que deban estar iluminados e que pertencen a un mesmo parque eólico, debe estar sincronizada tanto de día como de noite.

Dentro dun parque eólico, toda turbina sensiblemente maior cas da súa contorna deberá iluminarse independentemente da súa posición relativa ao resto.

Así mesmo, a iluminación de parques eólicos próximos (aqueles cuxa distancia entre os aeroxeradores que marcan as extremidades máis próximas entre si dos parques sexa inferior ou igual a 10 km) debe estar sincronizada entre si tanto de día como de noite.

Para conseguir que , tanto a configuración global de a iluminación de parques próximos, como o sincronismo de a iluminación de todos eles sexa coherente, os promotores de parques eólicos de nova construción deberán analizar a súa contorna e establecer os pertinentes acordos con propietarios e explotadores de parques existentes de forma que se coordinen os sincronismos e optimícese as iluminacións dos diferentes elementos para conseguir os necesarios obxectivos de seguridade e minimizar, no posible, o impacto ambiental producido.

No proxecto industrial eólico Marco non se tivo en conta a contaminación lumínica nin a incidencia desta sobre os espazos naturais e os humedais. Cómpre ter en conta que tampouco se tivo en conta a contaminación lumínica xerada polos aeroxeradores doutros parques xa implantados e en funcionamento na mesma área xeográfica.

XI.- AFECCIÓN SEVERA AOS CAMIÑOS TRADICIONAIS E AO SEU PAPEL ECOLÓXICO COMO CORREDORES ECOLÓXICOS E FRANXAS DE CONEXIÓN ENTRE ENCLAVES NATURAIS

PATRIMONIOS PÚBLICOS: VÍAS PECUARIAS

Los Patrimonios Públicos son un legado, y nosotros somos meros depositarios y estamos obligados a transmitirselos a las generaciones venideras, bien conservados y si es posible mejorados.

Julio Martín Casas

Reguladas de forma xeral por Lei 3/1995, do 23 de marzo, de vías pecuarias, as vías pecuarias son bens de dominio público das Comunidades Autónomas, e a súa xestión e administración corresponde a estas nos seus respectivos territorios.

As pecuarias constitúen un extenso e valioso patrimonio natural e cultural que, a pesar da súa deterioración, segue sendo clave para o tránsito gandeiro e a produción de servizos ecosistémicos configurándose como Infraestrutura verde capaz de mellorar as conectividade entre outros espazos naturais.

Prestan ademais un gran servizo ecosistémico como corredores ecolóxicos. Sen embargo en Galicia só se aprecian desde a óptica de “vieiros a acondicionar” para o fomento e desenvolvemento das infraestruturas eólicas.

O fraccionamento do territorio e o illamento dos enclaves naturais, non é ecoloxicamente aconsellable para o normal desenvolvemento da vida de animais e plantas, xa que provoca graves problemas a estes: illamento

xenético das poboacións en illas - endogamia e perda de variedade xenética morte de vertebrados por atropelos - coas consecuentes repercusións sobre os efectivos poboacionais -, empobrecemento da diversidade específica, etc.

As vías pecuarias utilizadas para este fin, poderían servir de auténticos corredores verdes por onde a fauna e a flora poderían moverse.

Por todo elo, tampouco se garante a conectividade ecolóxica destes espazos que acaban sendo acondicionados como viais dos parques eólicos, nunha zona que ademais, conta con unha presión eólica excesiva e con un nivel de fragmentación do territorio moi elevado, a pesar da proximidade da Rede Natura 2000.

XII.- CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DO PROXECTO EÓLICO MARCO

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en cuenta, en particular:

a) o uso presente e aprobado da terra;

b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);

c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:

i) humidais, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,

ii) zonas costeiras e medio mariño,

iii) zonas de montaña e de bosque,

iv) reservas naturais e parques,

v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,

vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,

vii) áreas de gran densidade demográfica,

viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

Considérase que un proxecto ten incidencia nunha zona ambientalmente sensible cando se dá algunha das seguintes condicións:

Que poida afectar os espazos pertencentes á Rede Natura 2000, sen ter relación directa coa xestión ou conservación do lugar ou sen ser necesario para a mesma.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

XIII.- A PREVALENCIA DA PROTECCIÓN AMBIENTAL DA LEI 42/2007, DO 13 DE DECEMBRO, DO PATRIMONIO NATURAL E DA BIODIVERSIDADE

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.

b) A conservación e restauración da biodiversidade e da xeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.

c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.

d) A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).

f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.

g) A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.- O rexeitamento da solicitude de autorización administrativa previa, da declaración de utilidade pública, en concreto, da necesidade de urxente ocupación que iso implica, da autorización administrativa de construción e proxecto de interese autonómico (PIA) do parque eólico Marco nos concellos de Rois e Brión (A Coruña), (expediente IN408A 2021/041), o rexeitamento da solicitude de autorización administrativa previa, e da autorización administrativa de construción e do proxecto de interese autonómico (PIA) da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco nos concellos de Rois, Brión, Ames e Santiago de Compostela (A Coruña), (expediente IN408A 2022/005), e o rexeitamento do estudo de impacto ambiental (EIA) conxunto do parque eólico Marco (expediente IN408A 2021/041) e da LAT 66 kV evacuación parque eólico Marco (expediente IN408A 2022/005), DOG Núm. 13, de 19 de xaneiro de 2023.

Tal e como se indica na parte expositiva deste escrito a inidoneidade da localización eleixida para o desenvolvemento do proxecto Marco debera ser motivo suficiente para que a mercantil promotora desistira do proxecto xa que presenta unha afección severa e crítica para os afloramentos rochosos, os hábitats, prevé a súa localización nunha entorna moi próxima aos núcleos e ás vivendas das familias, moi humanizada e con un impacto visual paisaxístico severo, crítico e persistente durante a vida útil da estación eólica.

O elevado número de infraestruturas eólicas e liñas eléctricas existentes na área de afección do proxecto industrial eólico Marco desvirtúa a funcionalidade das áreas de especial interese paisaxístico, itinerarios, lugares de especial interese paisaxístico, miradores e afecta de forma irreversible a conectividade ecolóxica.

O proxecto afecta a varias especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas catalogadas como vulnerables e en perigo de extinción, tal e como se indica na parte expositiva deste escrito.

O impacto paisaxístico e a descontextualización do patrimonio cultural é inasumible.

2.- As Directrices Enerxéticas 2018-2020 de Galicia expoñen para a enerxía eólica unha potencia instalada en 2030 de 4.122 MW, sendo a finais de 2019 a potencia instalada de 3.986 MW. En setembro de 2022 esta potencia está amplamente superada, polo que o proxecto só se xustifica desde un punto de vista especulativo.

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Non se xustifica por tanto a necesidade do proxecto eólico Marco.

3.- Non se ten en conta a función de descarbonización que realiza o monte galego nin a súa importante función social. Debérase repotenciar os parques eólicos existentes no canto de seguir inzando estacións eólicas sin control algún como o están a facer arestora. A ausencia de seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico propicia un

elevado descontento social e a xeración de Feísmo Paisaxístico, e todo a prol do lobby eólico e en detrimento do benestar das familias que viven, residen e /ou traballan nos núcleos rurais afectados.

4.- Os proxectos eliminan a funcionalidade actual e potencial das vías pecuarias ou camiños tradicionais e non ten en conta A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICA E O INTERCAMBIO XENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES.

5.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso constátase un rexeitamento social ao proxecto eólico Marco e os demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interés dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

Debera abrirse previamente un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Marco aos efectos paisaxísticos, de saúde e de benestar. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actúa no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

6.- A excesiva fragmentación dos ecosistemas e a falla de avaliación do impacto sobre o lobo ibérico afecta de forma severa ao seu hábitat, tendo en conta que o lobo atópase estritamente protexida. A corta de matogueira que se leva a cabo nas obras de construción dos parques afecta aos puntos de encame e puntos de encontro da especie. Tras a Orde TED/980/2021, do 20 de setembro, pola que se modifica o Anexo do Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, todas as poboacións de lobo (*Canis lupus*) están incluídos na “Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial” recollido no Real Decreto 139/2011.

Ademais da afección a especies catalogadas como vulnerables, existe unha afección severa a hábitats prioritarios e de interés comunitario. Existe a obriga de manter estes últimos nun estado de conservación favorable, o que é incompatible coa súa eliminación, como se prevé no caso do proxecto eólico Marco. As infraestruturas proxectadas afectan de forma severa ao bosquetes illados de frondosas e bosque de ribeira, que deberán manterse nun estado de conservación favorable e non proceder a súa afección irreversible ou eliminación.

Existe a obriga legal de conservar os hábitats de interese comunitario nun estado de conservación favorable, o que é incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación.

7.- A fragmentación excesiva dos hábitats e a falla de garantía da conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade destes, unida aos efectos barreira derivados das gabias, dos vieiros e das plataformas eólicas, implica un risco e un prexuízo para a integridade do espazo e a conservación das especies.

Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto.

A densidade das infraestruturas eólicas existentes e previstas na área de implantación dos proxectos descritos implica un risco claro de xerar “illas biolóxicas”, derivado da fragmentación excesiva dos hábitats e sin garantir a necesaria permeabilidade ecolóxica.

8.- A IMPORTANCIA DA LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, os MONTES COMO RESERVORIOS E DEPÓSITOS DE FIXACIÓN DE CARBONO e a FUNCIÓN SOCIAL DO MONTE foi obviada na tramitación ambiental do proxecto eólico Marco e os parques eólicos en tramitación na área de afección destes.

As cimentacións dos parques eólicos, a construción e acondicionamento de viais, a insalación de gabias de cableado, a proxección das liñas de evacuación cos respectivos puntos de apoio e accesos aos mesmos, xunto coa remoción de toneladas de terra precisa para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humedais convirte aos chans en recurso natural non renovable e finito que perde a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible. O mesmo sucede cos humedais e os terreos ribeiregos aos cauces, coa conseguinte afección á necesaria conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade dos ecosistemas e dos hábitats.

O desenvolvemento eólico non consegue axudar no desenvolvemento económico das comunidades rurais afectadas, mentres que o aproveitamento forestal que se ve ameazado co desenvolvemento eólico supón unha axuda económica importantísima nas economías familiares.

Non debería argumentarse a necesidade de instalar parques eólicos en beneficio do medio ambiente perxudicando algo que actualmente está realizando de forma activa unha labor protectora do solo, da biodiversidade e ademais mitigando o cambio climático.

A proliferación de parques eólicos nos municipios afectados e contorna, co conseguinte impacto paisaxístico e medio ambiental, inciden directamente nas posibles oportunidades dos municipios afectados para conseguir loitar contra o despoboamento rural.

Ninguén nin ningún poder público ou Administración ten dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe, protexido polo Convenio europeo da Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan.

Neste caso debe considerarse a actividade eólica como un uso incompatible e prohibido en relación a capacidade de produción forestal e vocación tradicional dos terreos nos que se asientan as explotacións forestais e os prexuízos irreversibles para os humedais presentes e afectados polas infraestruturas do proxecto do parque eólico Marco e os parques eólicos asociados que afecta de forma significativa e irreversible á conectividade ecolóxica dos ecosistemas.

9.- O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto do parque eólico Marco non permite valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que non se está a facer un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Cómpre ter en conta que o actual Plan Sectorial eólico non foi obxecto de avaliación ambiental estratéxica nin está adaptado ao Convenio europeo da Paisaxe. Tampouco está a realizarse un seguimento ambiental do mesmo.

10.- Por outra banda non se permite o acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e

nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións, xa que logo, todo indica que desde a elaboración dun estudo realizado por Arcea no ano 2009 non se volveron a actualizar os datos, os estudos ou informes, pese a avalancha de parques eólicos e instalacións de evacuación que se están a tramitar. O mesmo se pide en relación cos estudos de quirópteros. Solicítase acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións.

11.- Preocupa moito a contaminación lumínica dos numerosos aeroxeradores instalados na área xeográfica do proxecto e a súa afección á Rede Natura 2000 e ás aves en perigo de extinción e vulnerables.

É necesario considerar ademais que a iluminación dos aeroxeradores presenta moitas outras problemáticas sociais, xerando molestias a distintos niveis á poboación circundante a nivel de saúde pública e conferindo á paisaxe «unha imaxe de desasosego». Doutra banda, organizacións de referencia como SEO/Birdlife alertaron que as luces e escintileos luminosos provenientes dos aeroxeradores alteran os ciclos naturais de moitos seres vivos durante o período nocturno e as súas pautas de comportamento ao modificar os seus ritmos circadianos, chegando a desorientar ás aves e certos anfibios nos seus procesos migratorios.

12.- Solicítase acceso aos principais informes sectoriais do proxecto Marco que deberan ser obxecto de exposición pública e que non foron. Fundaméntase esta petición no dereito de acceso á documentación ambiental do proxecto baseada no Convenio de Aarhus.

Rois, 16 de febreiro de 2023

Asdo.- _____